

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildning: 3d-printtekniker
Utbildningsanordnare: Tekniska Högskolan i Jönköping Aktiebolag
Studieort: Värnamo

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en fördjupad kvalitetsgranskning av utbildningen 3d-printtekniker.

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i dokumentet "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan". Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument i Myndigheten för yrkeshögskolans diarium och andra databaser
- material som utbildningsanordnaren har sänt in
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare
- underlag från utredarnas intervjuer med olika parter i utbildningen.

Bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som granskningen utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden eller goda exempel anges de för respektive kvalitetskriterium. För de förbättringsområden som vi bedömer är avgörande för att utbildningen ska uppfylla kvalitetskriteriet i hög grad använder vi begreppet **behöver**. För övriga förbättringsområden använder vi begreppet **bör**.

Ledningsgruppens sammansättning

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter företräder det arbetsliv som berörs av utbildningen. De representerar företag som på olika sätt är i behov av den kompetens som utbildningen ger. De har god kunskap om yrkesområdet och de kompetenskrav som ställs på yrkesrollen.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppen säkerställer att utbildningens kursmål och innehåll är aktuellt och relevant för yrkesrollen. Genom sitt aktiva arbete i ledningsgruppen och närvaro i utbildningen i övrigt säkerställer de en mycket stark arbetslivsanknytning i utbildningen. Utöver deras engagemang i ledningsgruppen bidrar de bland annat med återkommande studiebesök och LIA-platser men även med tillgång till utrustning och material. Sedan beslutet om att genomföra utbildningen på distans har utbildningsanordnaren tillsammans med ett av de representerade företagen kommit överens om att studerande vid närträffar har tillgång till den maskinhall/innovationshall som företaget har upprättat.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppens arbete har tydliga förutsättningar och stöds av ledamöternas engagemang och aktiva deltagande. Flera ledamöterna deltog i arbete med att ta fram utbildningen och ledningsgruppen har som helhet god kännedom om utbildningens upplägg och genomförande. Dock framgår det att studeranderepresentanterna har saknat en tydlig introduktion till ledningsgruppsarbetet, förståelsen för arbetet har istället byggts på under arbetets gång.

Ledamöterna i ledningsgruppen är aktiva på möten. Ledningsgruppen har som regel att ledamöterna ska närvara vid minst 3 av 4 ledningsgruppsmöten varje år. De ledamöter som inte kan uppfylla detta lämnar sin plats, vilket leder till att stärka närvaron.

Utbildningens genomströmning, resultat och effekt diskuteras och analyseras av ledningsgruppen. Till stöd för detta har ledningsgruppen den kvalitetsrapport som anordnaren sammanställer om utbildningen varje år. Vid behov har ledningsgruppen tagit beslut om ändringar i utbildningen. Sedan starten av utbildningen har det funnits en utmaning att fylla studerandeplatserna i utbildningen vilket ledde till beslutet att genomföra utbildningen på distans.

Ledningsgruppens roll i kvalitetsarbetet

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledamöterna är väl insatta i hur utbildningens systematiska kvalitetsarbete bedrivs. Det finns en tydlig uppdelning av roller och ansvar i kvalitetsarbetet mellan ledningsgrupp och anordnare. Ledningsgruppens arbete är väl beskrivet i protokollen.

Ledningsgruppen har metoder för att följa upp utbildningens genomströmning, resultat och effekt. Vad gäller om de examinerade från utbildningen har den kompetens som svarar mot branschens aktuella kompetensbehov så följer man bland annat upp detta med LIA-handledare. Flertalet examinerade har även anställts av företag representerade i ledningsgruppen, vilket bidrar till kännedom om examinerades kompetens.

I utbildningen finns en övergripande målbild om att kompetensförsörja arbetslivet. Ledningsgruppen skulle ytterligare kunna stötta kvalitetsarbetet genom att sätta mer konkreta mål för utbildningens när det gäller genomströmning, resultat och effekt.

Förbättringsområde

- Anordnaren bör ta hjälp av ledningsgruppen för att sätta upp en målbild för utbildningens genomströmning, resultat och effekt. Detta för att ge en mer konkret utgångspunkt för kvalitetsarbetet.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Det finns en väl fungerande daglig ledning i utbildning. Information och kommunikation i utbildningen fungerar över lag väl men det har funnits tillfällen då förändringar har skett med kort varsel.

Utbildningen bedrivs sedan utbildningsomgången som startade augusti 2023 på distans. En av de förändringar som sker kopplat till detta är att den sal med 3D-skrivare som finns hos anordnaren kommer försvinna. Som ovan nämnts så kommer studerande vid närträffar istället ha tillgång till den maskinhall/innovationshall som finns hos ett av ledningsgruppens representerade företag, något som av anordnaren har setts som en positiv utveckling i utbildningen. Detta då de studerande kommer ha tillgång till en större variation av skrivare som uppdateras för att vara aktuella.

Både utbildningsledare och undervisande personal ges goda förutsättningar för att utföra sitt arbete. Undervisande personal ska i deras roll genomföra vissa pedagogiska utbildningar och medverka vid lärarråd. Något som anordnaren säkerställer genom att det framgår av förutsättningarna i upphandlingen.

Anordnaren har inget systematiskt arbete vad gäller validering eller tillgodoräkande i utbildningen.

Förbättringsområde

- För att ge de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål bör utbildningsanordnaren säkerställa att förändringar i planeringen av utbildningens genomförande sker med tillräcklig framförhållning.

Pedagogisk planering och genomförande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningens pedagogiska upplägg ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål. Kurserna bildar en pedagogisk helhet och det finns röd tråd.

Från omgången som började i augusti 2023 genomförs utbildningen på distans. Genom ett större antal närträffar säkerställs att studerande får en tillräcklig nivå av färdighetsträning och bidrar till interaktion mellan studerande och undervisande personal. Utbildningens föreläsningar är inspelade och interaktion mellan studerande och undervisande personal har skett vid de schemalagda frågestunderna. Studerande har dock efterfrågat större möjlighet till interaktion med utbildare. Anordnaren arbetar nu med att se över och förbättra detta.

Återkopplingen till de studerande vad gäller deras kunskap- och färdighetsutveckling fungerar över lag väl men det har skett vid något tillfälle att återkoppling av genomförda examinationsmoment har dröjt.

Undervisning sker i en social kontext där studerande genom bland annat grupparbeten har möjlighet till samarbete och respons. Till stöd för ett fungerande samarbete upprättas gruppkontrakt med gemensamma regler för gruppen.

Studerandes närvaro i undervisningen är blandad. Av den studerandeenkät som myndigheten har genomfört framgår att en stor del av de studerande som påbörjade studierna under 2023 lägger mindre tid på studier än vad som motsvarar utbildningens studietakt. Detta är något som anordnaren bör vara uppmärksam på framåt.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Anordnaren ställer tydliga krav på den undervisande personalens kompetens. Den undervisande personalen har relevant och aktuell kännedom om den yrkesroll som utbildningen förbereder för samt förmåga att förmedla sina ämneskunskaper. Den undervisande personalen har mycket goda möjligheter till kompetensutveckling bland annat genom YH-läroutbildning. Vidare deltar både anställd personal och konsulter vid lärarråd.

Goda exempel

- Utbildningsanordnaren ser till att alla konsulter som undervisar på utbildningen genomgår utbildning om att undervisa på yrkeshögskola. Konsulter deltar också på lärarråd varje månad. För att säkerställa att undervisande personal har tid och möjlighet att delta framgår dessa krav i upphandlingen och skrivs in konsulternas avtal. Detta innebär såväl att all undervisande personal att deltar i kompetensutveckling som att den röda tråden genom utbildningen är stark.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren har rutiner som över lag fungerar för att kommunicera med LIA-handledare före, under och efter LIA-kurs.

Det finns ändamålsenliga rutiner för att stötta de studerande vid behov under deras sökande efter LIA-plats. Bland annat har anordnaren studerandecoacher som kan stötta studerande i deras sökande.

Den omgång som påbörjade utbildningen i augusti 2023 är första omgången som läser utbildningen på distans vilket påverkar det kontaktnät som anordnaren har som kan erbjuda relevanta och kvalificerade LIA-platser. Tidigare har deras nätverk funnits främst runt Värnamo. Anordnaren arbetar med att utvidga sitt kontaktnät.

Förbättringsområde

- För att säkerställa att studerande kan erbjudas relevanta och kvalificerade LIA-platser bör utbildningsanordnaren utöka sitt nätverk vad gäller LIA-arbetsplatser.

LIA:s funktion i utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningens LIA-kurser är väl integrerade i utbildningen. Anordnaren har sett över så att upplägget på LIA-kurserna och dess tidsmässiga placering i utbildningen är lämpligt. Tidigare har utbildningens samtliga fyra LIA-kurser pågått parallellt med skolförlagd undervisning. Efter övergången till distans har detta upplägg kritiserats av studerande vilket har lett till att anordnaren har förändrat upplägget och att studerande nu läser en kurs i taget, något som studerande upplever som positivt. Under fjärde LIA-kursen genomför dock de studerande sitt examensarbete parallellt. Upplägget har förändrats i samråd med ledningsgruppen.

LIA-handledning

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Anordnaren säkerställer att LIA-handledarna har relevant kompetens för att handleda studerande på LIA-arbetsplatserna. Inför kursen får handledarna del av information om förutsättningar för kursen. Anordnaren arbetar dock på att utveckla stödet för LIA-handledarna genom en digital handledarkurs.

Under LIA-kurs har anordnaren kontakt med handledare och studerande för att följa upp handlednings kvalitet.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren har ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete. De arbetar mot anordnarens övergripande kvalitetsmål genom återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Uppföljning och utvärderingar analyseras och ligger till grund för förbättringsåtgärder.

Varje år sammanställs en kvalitetsrapport om utbildningen som bland annat tar upp genomströmning, branschmedverkan i utbildningen och uppföljning av utvecklingsområden. Kvalitetsrapporten presenteras för ledningsgruppen och utifrån diskussioner där beslutas vilka områden man ska fokusera på under kommande år. Under många år har fokus legat på att öka antal sökande och fylla studieplatserna, utifrån detta togs beslutet om att förändra utbildningen till en distansutbildning.

Det finns fungerande rutiner för återkoppling av utvärderingar och åtgärder till studerande och undervisande personal.

Jämställdhets- och värdegrundsarbete

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Värdegrundsarbetet är integrerat i utbildningens alla delar. Som stöd i sitt värdegrundsarbete har anordnaren bland annat en Code of Conduct. Denna finns tillgänglig tillsammans med uppgifter om vem man ska vända sig till vid kränkningar. Undervisande personal uppger i intervjun med myndigheten att de har god kännedom om vad de ska göra i fall de får kännedom om kränkningar. Denna information får de till sig vid introduktionen till utbildningen. De ser att de rutiner som finns fungerar. Vidare så följer anordnaren upp värdegrundsarbetet och studerandes upplevelse av huruvida det finns en respektfull stämning i utbildningen.

Kvinnor är det underrepresenterade könet branschen. Anordnaren har arbetat med breddad rekrytering i utbildningen. De har sett över marknadsföring och ser till att representeras av både män och kvinnor vid mässor m.m. Kvinnor är dock fortsatt underrepresenterade i utbildningen.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren bör arbeta med att utveckla metoder för hur utbildningen aktivt kan bidra till att bryta könsbundna utbildnings- och yrkesval samt regelbundet utvärdera resultatet av arbetet.

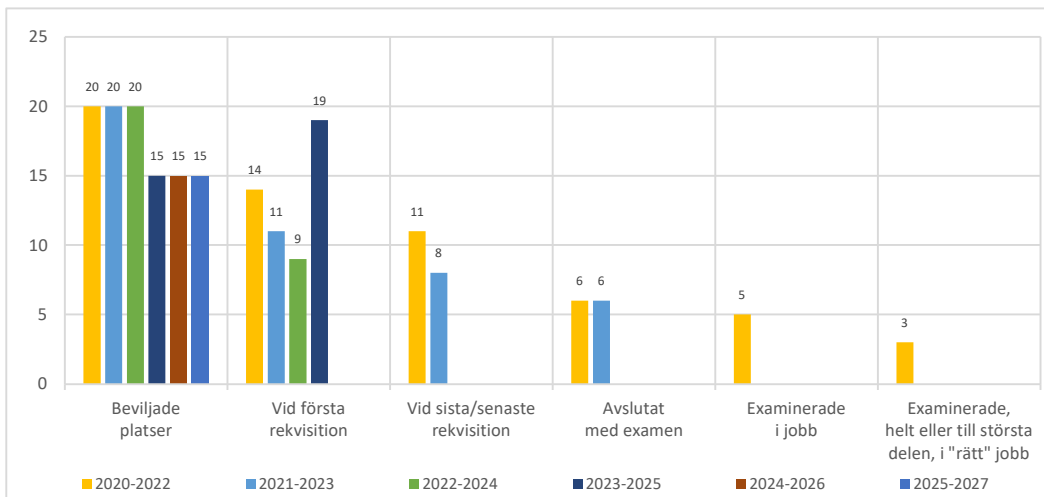
Om utbildningen och kvalitetsgranskningen

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	400
Studieform	Bunden (t.o.m. start 2022), Distans
Studietakt	100%
Utbildningen genomförs i samarbete med Campus Värnamo.	

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

För omgången med examen 2023 har myndigheten inte efterfrågat att anordnaren ska göra någon uppföljning av de studerandes etablering på arbetsmarknaden.

Kompletterande information om underlag i kvalitetsgranskningen

Utredarna har vid per distans den 23 maj intervjuat:

Namn	Organisation	Kategori
Mats Kihlman	Tekniska Högskolan i Jönköping Aktiebolag	Anordnare
Ingrid Johansson	Campus Värnamo	Anordnare
Jonas Järpestad	Campus Värnamo	Utbildningsledare
Christoffer Wester	PLM Group/Addinor	Arbetsliv
Patrik Mauritzson	Thule Sweden AB	Arbetsliv
Henrik Lundell	Prototal AB	Arbetsliv
Robert Kniola	Wematter AB	Arbetsliv
Pär Nobring	R.A.P.S	Utbildare

Tarik Tokalic	Campus Värnamo	Utbildare
Vid granskningen intervjuade vi studerande som startade den granskade utbildningen i augusti 2023. 8 studerande deltog, däribland studeranderepresentanten i ledningsgruppen.		
6 studerande (75%) som startade utbildningen 2022 och 12 studerande (80%) som startade utbildningen 2023 har besvarat MYH:s enkät.		
I samband med granskningen har 6 LIA-handledare besvarat vår enkät.		